

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1176. Usque Ad Annum 1203

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1763

VD18 90118022

§. 31. Quæstio de Deo Mahometis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66394)

xander III. Papa sæpe Judicem constituit, non modo in negotiis Ecclesiasticis, sed etiam in causa Laicorum de usuris, de pupillis, & de Crucigeris Hierosolymam peregrinantibus. Nam illa ætate de his causis Ecclesia jure possessionis judicabat. Atque ex his exemplis, quid in aliis provinciis actum fuerit, conjicere possumus.

Sæcul. XII.

A.C. 1180.

§. XXXI.

Quæstio de Deo Mahometis.

Manuel Comnenus Imperator paucis diebus Regi Ludovico juniori superstes fuit; nam mense Februario ejusdem anni millesimi centesimi octogesimo exeunte, Indictione decima tertia, in morbum incidit, cum quæstionem Theologicam discuteret, quæ demum post menses tres definita est. In Catechismo Græcorum legebatur Anathematismus contra Mahometanorum Deum, nec generantem nec generatum, sed qui esset, ut Græci dicebant, *Holosphyros*, seu solidus & homogeneous. Ita enim Græci interpretabantur vocem Arabicam *Elsemed*, unum ex illis nominibus, quod Musulmanni Deo tribuunt. Manuel Imperator autem animo constituerat, hunc Anathematismum ex omnibus Catechismi libellis delere, quod diceret; Musulmannis Fidem Christi for-

*Nicet. Lib.**VII p. 142.**ibid. p.*

138.

Sæcul. XII.
A.C. 1180.

sitan amplexuris scandalo esse, cum, quacunque demum ratione, a Christianis Deo anathema dici scirent. Eo igitur consilio Manuel, Theodosio Patriarcha, atque Episcoporum, qui tunc forte Constantinopoli versabantur, doctissimis & piissimis convocatis, post ornatissimum orationis exordium, quid de illo Anathemate sentiret explicavit. At Præsules simul omnes Imperatoris propositum rejecerunt, quo eorum aures offendebantur, & sensum Anathematis mi magna caritate Principi exposuerunt. *Neutiquam enim, aiebant, verus Deus devovetur, sed, quod commentus est Mahomet, phantasma Numinis, non generantis. Christiani vero Deum adorant Patrem.*

Nihilominus Imperator a sententia dimoveri non potuit, sed Decreto edito, in quo Imperatores Præsulesque Antecessores ignorantiae & imprudentiae arguens, quod istum Anathematum tolerassent, splendida argumenta ad eum abolendum afferebat. Verum Patriarcha Decretum Imperatoris publice damnavit, affirmans, in eo nova & periculosa doceri. Unde Manuel jam ante ex morbo morosus vehementissime irritatus, Decretum suum in compendium contraxit. Tum Chrysolim* delatus, ut aere salubriore & quiete frueretur,
Episco-

* Scutari

Episcopos virosque scientia sua conspicuos convocavit. Vix autem ex navi descenderant, cum eis occurrit Theodorus Notarius, vir exploratæ solertiæ, ab Imperatore missus; qui excusans ægrotantem Principem ait, neminem hac die in ejus conspectum admitti posse, sed sibi mandatum, ut duas paginas Episcopis prælegeret. Porro una erat illud Scriptum, cujus paulo ante meminimus, & cui ut Præsules subscriberent, Imperator cupiebat, in altera, ad Theodosium Patriarcham aliosque Episcopos directa querebatur Imperator, quod suæ voluntati obstitent, ac comminabatur, se ampliorem Synodum convocaturum, quin etiam hanc quæstionem ad discutiendum Papæ missurum. Tandem, postquam diu litigatum, Præsules, quamvis ægre, consenserunt; omittendum esse Anathematismum Mahometis Deo dictum, & solummodo ponendum: *Mahometi, toti ejus Doctrinæ, & Sectæ, Anathema!* Hic exorti jurgii, post tres menses, finis fuit (*).

G 3

Theo-

(*) Quod dicit Manuel, se Quæstionem ad discutiendum Papæ missurum, Testimonium est insigne, ore Imperatoris Græci prolatum, quo demonstratur, non nescivisse Græcos, dubia de Religione, inter ipsos exorta, Romanæ Ecclesiæ aucto-

Sæcul. XII.
A. C. 1180.

Sæcul. XII.

A. C. 1180.

*Catal. Jus**G. R. p. 303.**Pagi 1179.*

Theodosius Patriarcha successerat Charitoni, anno millesimo centesimo septuagesimo septimo mortuo, postquam Sedem

auctoritate solvi posse, nec Communionem ita fuisse abruptam, ut nulla esset.

Ceterum satis rationi congrua fuisse videtur Manuelis Imperatoris de mutando Anathematismo sententia. Quamvis enim Mahometani non credant in Deum Patrem, Filium & Spiritum Sanctum, credere tamen videntur in unum Deum Creatorem Cæli & terræ; & cavendum, ne Christiani Infidelibus vel solam speciem blasphemiam præbeant.

Quamvis etiam Mahometanorum Deus nihil sit, nisi Phantasma commentitium, non ideo videtur expedire, illud anathematizari. Cui enim bono, figmentum, quod non modo non existit, sed ne quidem existere potest, diris devoveatur? Præterea, quod dicat Imperator, Anathematismum illum Mahometanis, forte fidem Christi amplexuris, scandalum parere, a vero non abhorret. Id enim hodie quoque de Protestantibus nostris exploratissimum est, cum etiam falsissimam erroris vel blasphemiam speciem (ut alia mittamus, in Cultu Sanctorum) quidam ipsorum Scriptores tanquam Idololatriam suis exhibeant, & non argumentis contra Romano-Catholicam Religionem prolatis, sed putidis mendaciis innumera hominum millia a veritate avertant. Unde prudentissime quicumque calumniandi prætextus his Hypocritis quantum salva Fidei veritate, & Ecclesiam unitate licet, subtrahuntur,

Sedem Constantinopolitanam annis quatuordecim tenuisset.

Sæcul. XII.
A.C. 1180.

Theodosius Antiochia oriundus, tum in monte S. Auxentii dia monachus, annis sex Ecclesiam Constantinopolitanam rexit. Ab eo Constitutionem Synodalem accepimus, die trigesima Julii, Indictione duodecima, nempe anno millesimo centesimo septuagesimo nono datam, in qua statuitur; puellam nubere posse consanguineo illius, cui necdum nubilis desponsata fuisset, quod hujusmodi sponsalia essent nulla.

Jus Græco.
Ro. lib. 2.
p. 231.

§. XXXII.

*Manuelis obitus. Alexius Comnenus
Imperator.*

Theodosius Patriarcha Imperatori, ex gravi morbo decumbenti, fida mente suadebat, dum tempus suppeteret & integris sensibus uteretur, saluti Imperii consuleret, & virum deligeret, cui filii Hæredis sui juventutem committeret. Sed Imperator respondit, se certissime scire, ex hoc morbo non moriturum, sed quatuordecim adhuc annis superstitem futurum. Nempe fidem habebat Astrologis, sibi sanitatem corporis & claras de hostibus victorias blando mendacio pollicentibus. Verumtamen, deficientibus in dies corporis

Nicot. p. 142.